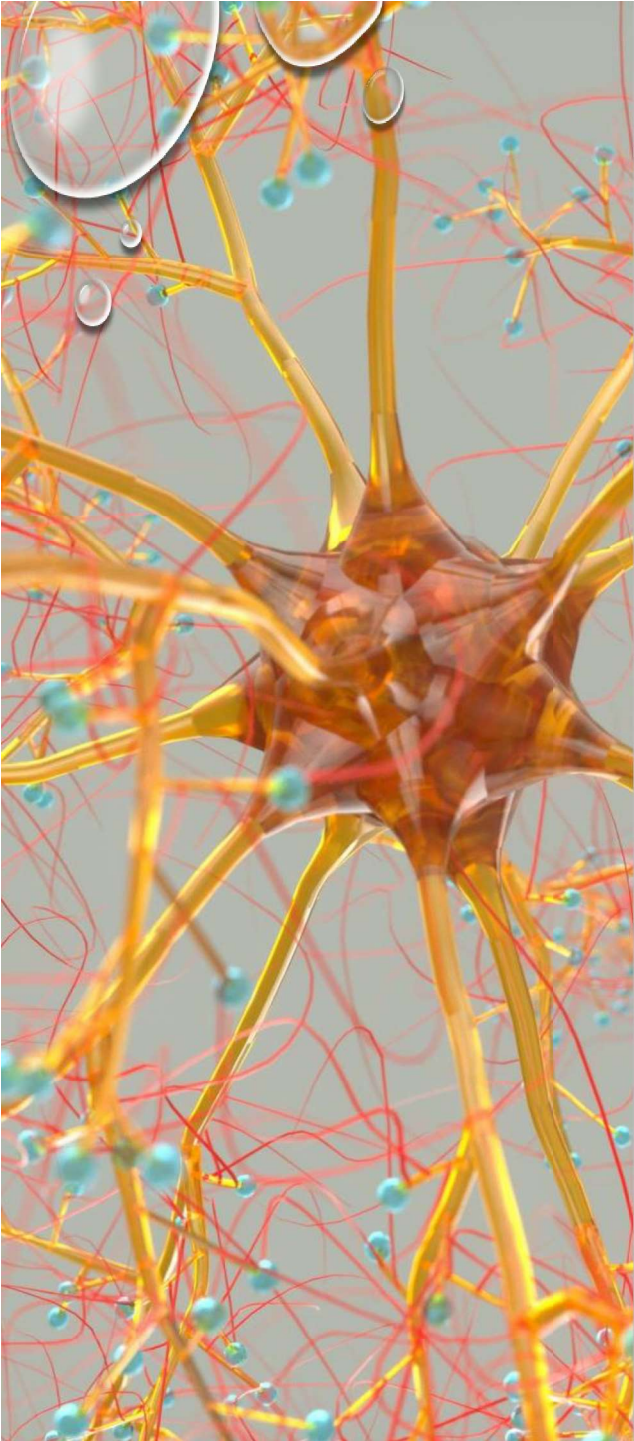
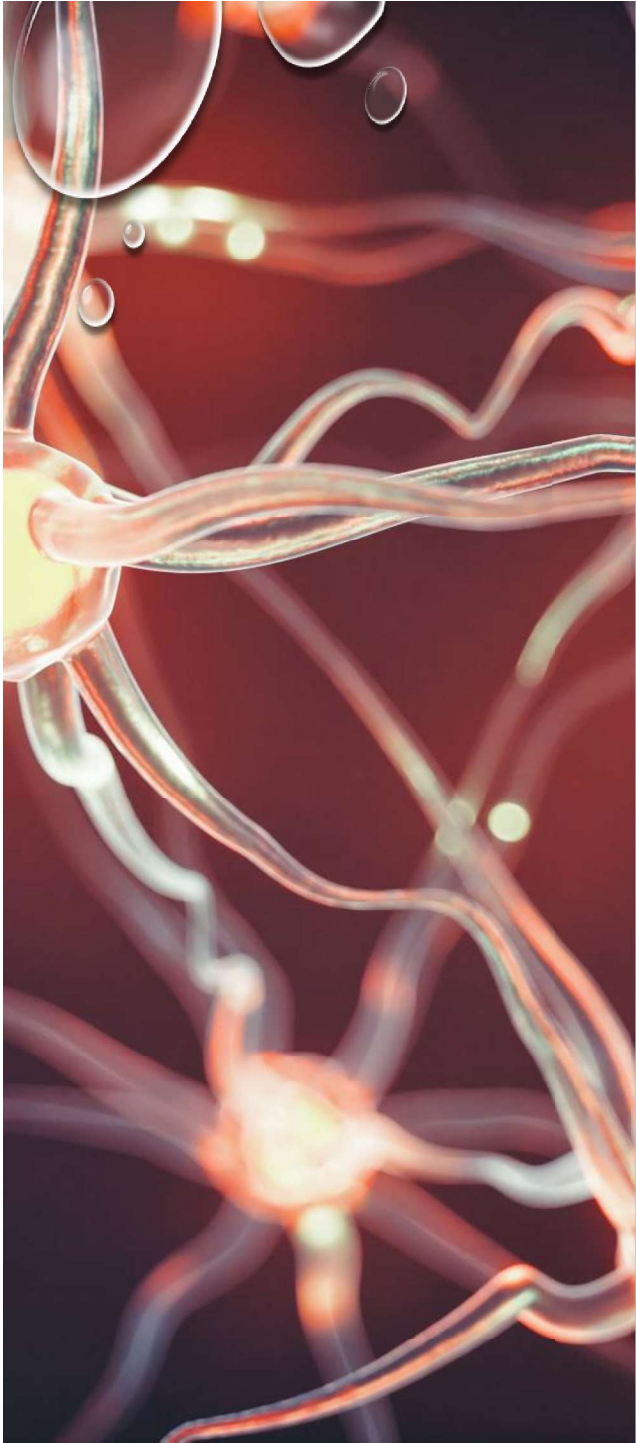
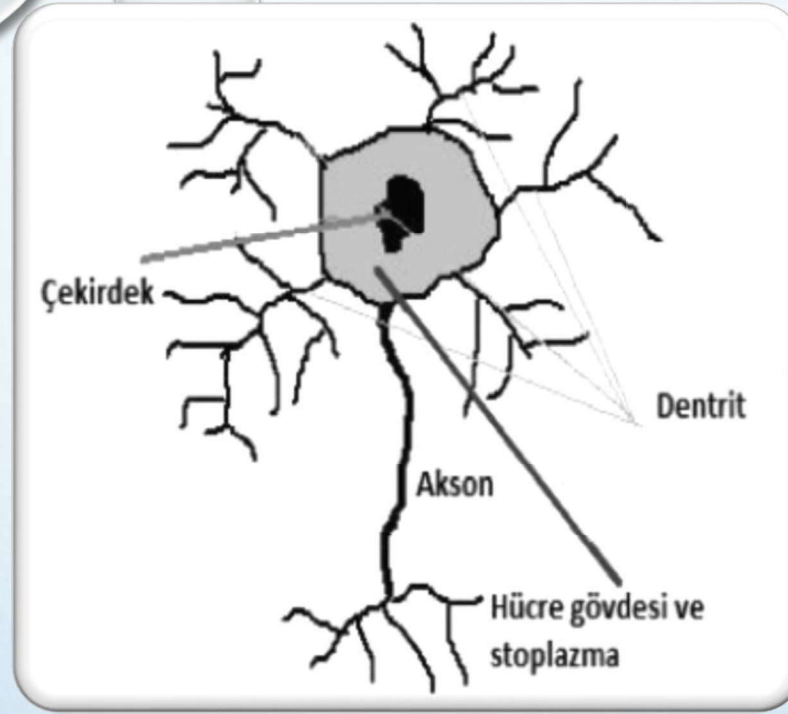

- Vücudu oluşturan kalp, akciğer, kas, böbrek, mide gibi organlar ile organların oluşturduğu sistemlerin birbirine bağlı, koordinasyonlu ve bir bütün halinde çalışmasını sağlayan, yöneten sisteme **sinir sistemi** denir.
- Sinir sistemi vücudun en karmaşık organ sistemidir.

- Santral ve periferik sinir sistemleri yapısal birim olan sinir hücrelerinden oluşur.
- Sinir hücrelerine **nöron** denilmektedir.
- Nöronlar çeşitli biçim ve büyüklükte olabilirler ve sinirsel uyarıları elektriksel yada kimyasal yolla iletirler.
- Sinir sisteminde milyonlarca nöron bulunur.

NÖRON HÜCRESİ

- Sinir sisteminde sadece sinir hücreleri bulunmaz.
- Santral sinir sisteminde , sayıca da nöronların yaklaşık on katı kadar olan yardımcı hücreler vardır, bunlara **glia hücreleri** denir.
- Çeşitli tipleri olmasına karşılık genelde sinir hücrelerinin ve sinir sisteminin görevini sürdürmesine yardımcı olurlar.
- Glia hücreleri:
 - Oligodendrositler
 - Mikroglia
 - Astrositler

SANTRAL VE PERİFERİK SİNİR SİSTEMİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

- Sinir sistemi yapı ve görevlerindeki farklılığa dayanarak iki kısma ayrılır.
- Bunlar
 - Merkezi (santral)
 - Çevresel (periferik) sinir sistemi

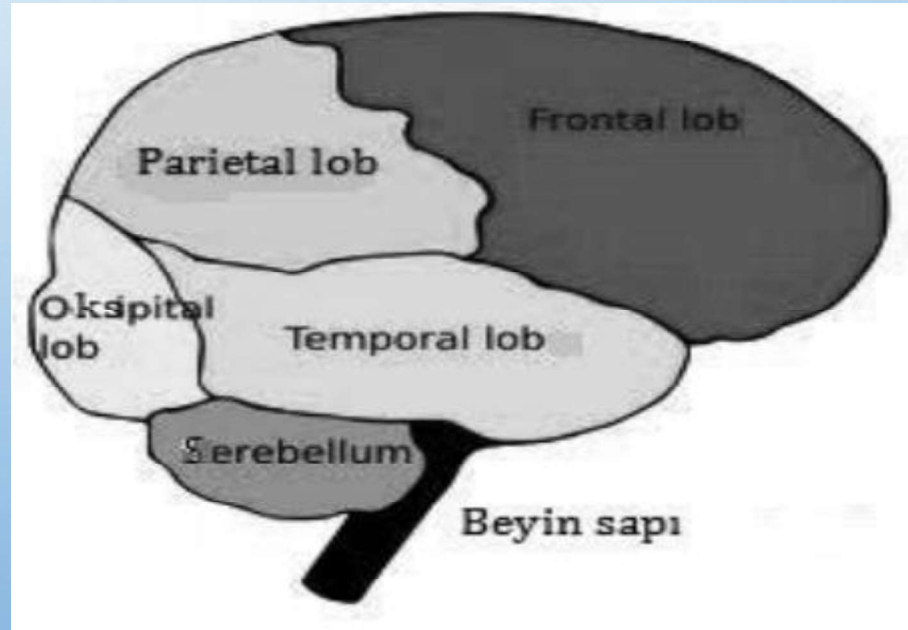
SANTRAL(MERKEZİ) SİNİR SİSTEMİ

- Sinir sisteminin yönetim ve değerlendirme ile ilgili kısmıdır.
- Santral sinir sistemi, vücudun idare merkezi olup, organ ve sistemlerin çalışma düzenlerini ayarlar.
- **Beyin, beyincik, beyin sapı ve omurilik** bu sistemde yer alır.

- **BEYİN (SEREBRUM) :**

- Vücudun irade merkezi olan beyin, vücutta bilinçli şekilde yapılabilen yaşamsal olayları yönetir.
- Her bir beyin yarıküresi 4 adet bölümden oluşur. Bölümlere 'lob' denir.

- Frontal lob
- Temporal lob
- Oksipital lob
- Parietal lob

- **BEYİNCİK (SEREBELLUM):**

- Kafatasının arka tarafında beyinle beyin sapı arasında bulunur.
- Yapı ve görünüşü beyine benzediği için bu ismi almıştır.
- Beyincik vücudun denge organıdır.

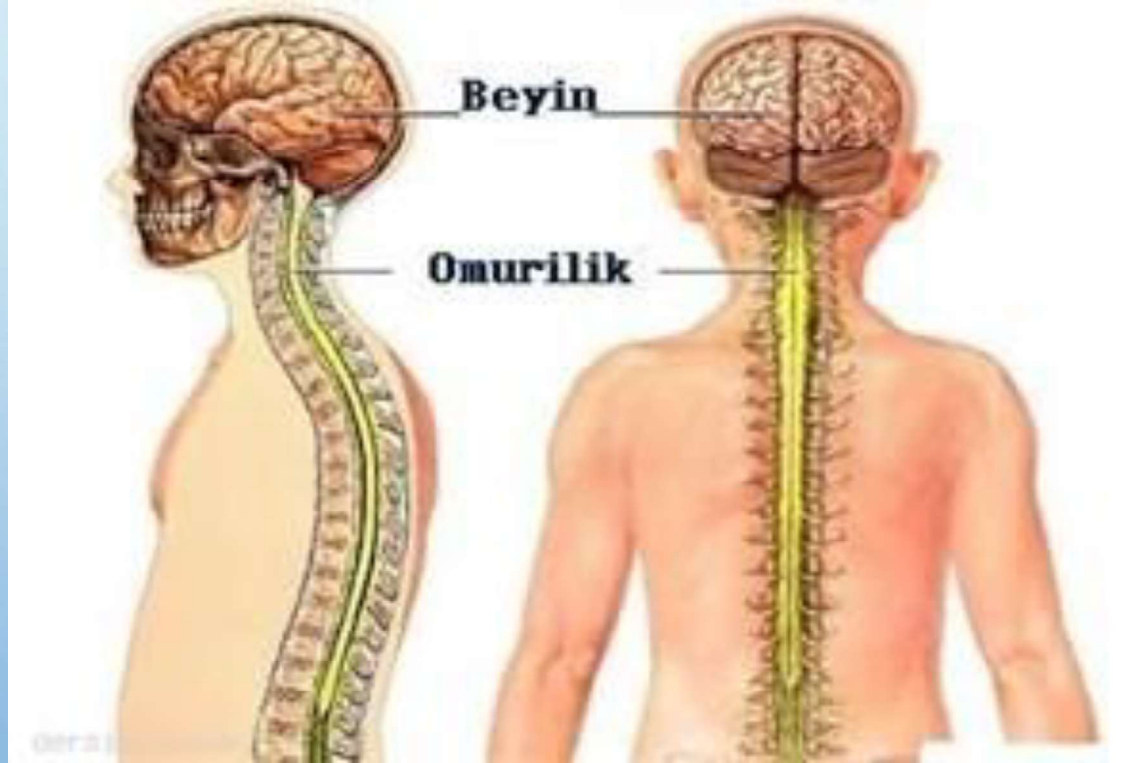
- **BEYİN SAPI**

- Beyinin alt kısmıdır ve yapısal olarak aşağıya doğru omurilik olarak devam eder.
- Görevleri, beyinle omurilik arasında sinirsel bilgi iletimini sağlamak, kalp, akciğer, bağırsak, mide, damar gibi iç organların istemsiz çalışmasını düzenlemek, çiğneme, yutma, nefes alma, aksırma olaylarını kontrol etmektir.
- Solunum ve kalp merkezi, beyin sapında bulunur.

- **OMURİLİK (MEDULLA SPİNALİS)**

- Omurganın içinde, boyundan kuyruk sokumuna kadar uzanan ve ortasında yine boydan boya bir kanal içeren santral sinir sisteminin bir parçasıdır.
- Omurilik, ani ve güçlü etkilere karşı istemsiz tepki gösterilmesi (refleks) olaylarını kontrol eder
- Ayrıca beyin, beyin sapı ile diğer vücut organları arasındaki sinirsel iletiminin devamlılığını sağlar.

OMURİLİK (MEDULLA SPİNALİS)

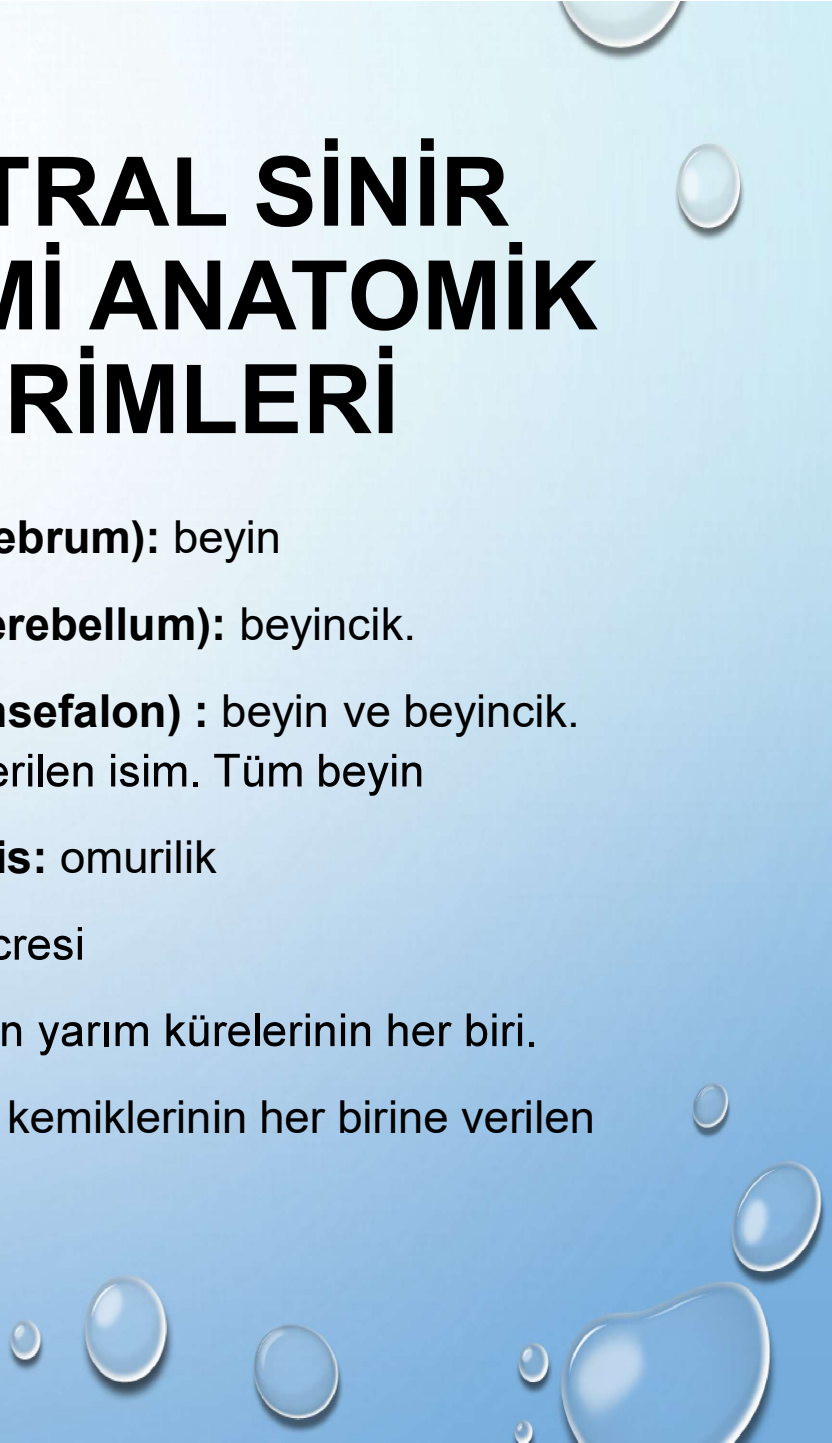

PERİFERİK(ÇEVRESEL) SİNİR SİSTEMİ

- Beyin ve omurilik ile hedef organlar arasında bağlantı oluşturan sinirlerdir.
- İki kısımdan oluşur:
 - **Otonom sinir sistemi:**
 - İstem dışı çalışan yapı ve iç organların denetimini sağlarlar
 - **Somatik sinir sistemi:**
 - İstemli faaliyetlerin yürütülmesini sağlar.(Kasların çalışması)

SANTRAL SİNİR SİSTEMİ ANATOMİK TERİMLERİ

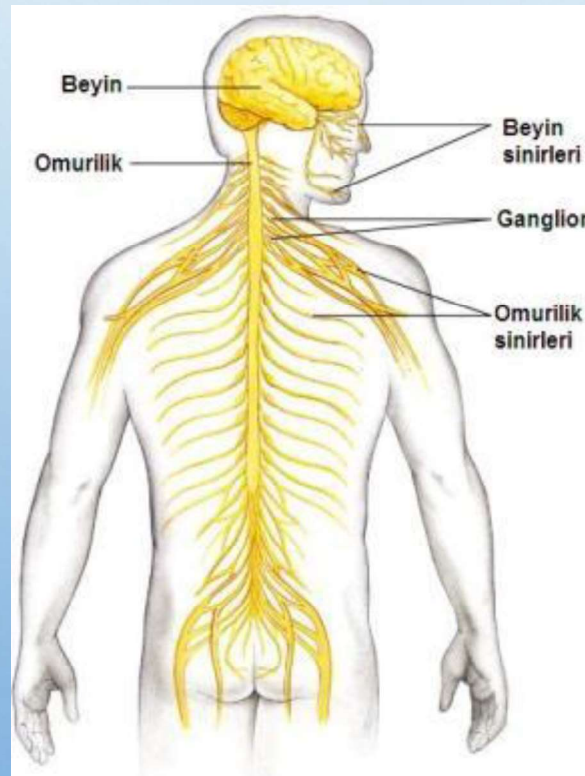
- **Cerebrum (serebrum):** beyin
 - **Cerebellum (serebellum):** beyincik.
 - **Encephalon(ensefalon) :** beyin ve beyincik.
İkisine birden verilen isim. Tüm beyin
 - **Medulla spinalis:** omurilik
 - **Nöron:** sinir hücresi
 - **Hemisifer:** beyin yarım kürelerinin her biri.
 - **Vertebra:** omur kemiklerinin her birine verilen ad.
-

- **Meninks:** beyin, beyincik ve omuriliğin çevresini saran, koruma amaçlı üç zara verilen isim
- Dura mater: en dışta olanıdır. Serttir.
- Arachnoidea: ortada bulunan zardır.
- Piamater: en içteki zardır.

PERİFERİK SİNİR SİSTEMİ ANATOMİK TERİMLERİ

- **Ganglion:** merkezi sinir sistemi organları dışında sinir hücresi içeren düğüm şeklindeki oluşumlar.

SANTRAL VE PERİFERİK SİNİR SİSTEMİYLE İLGİLİ SEMPTOMLARIN TERİMLER

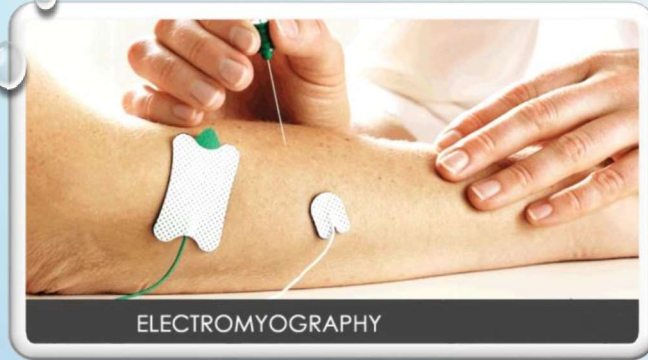
- **Sefalji:** baş ağrısı.
- **Vertigo:** baş dönmesi
- **Afazi:** fiziksel yeteneği olmasına ve kişinin istemesine rağmen, konuşamama.
- **Dizartri:** kelimeleri normal şekilde heceleyerek konuşamama, kekemelik.
- **Koma:** uyandırılmanın mümkün olmadığı tepkisizlik durumu.
- **Konfüzyon:** bilinç kaybı ile seyreden nöbet

- **Halusinasyon:** olmayan bir çevre uyarımının sanki varmış gibi yaşanması, örneğin kulağa gerçekte olmayan sesler gelmesi gibi.
- **Delirium:** irritabilite, korku, görsel hallusinasyonlar ve bazen de çevreyle ilişkilerin tam anlamıyla kopması gibi özellikler gösteren bir rahatsızlık.

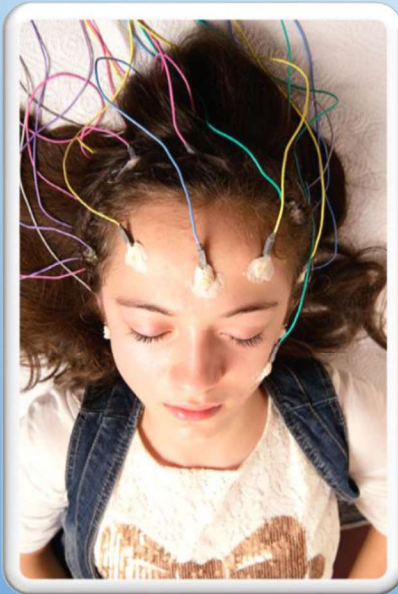

- **Anksiyete nevrozu:** birdenbire ortaya çıkan, zaman zaman yineleyen, çoğunlukla bedensel, fizyolojik belirtilerle birlikte olan aşırı kaygı durumudur.
- **Fobik nevroz:** anlamsızlığı, gereksizliği, mantıksızlığı, yersizliği hasta tarafından kabul edilen; ancak denetlenemeyen, engellenemeyen bir korku durumudur.

SANTRAL VE PERİFERİK SİNİR SİSTEMİYLE İLGİLİ LABARATUAR TERİMLERİ

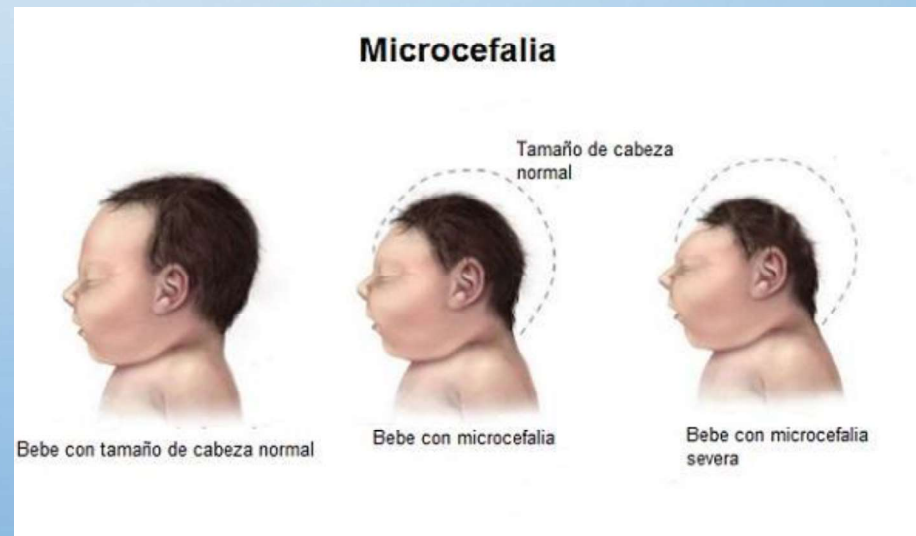
- **Elektromyografi (EMG) :** sinir iletiminin ölçümü.
- **Elektroensefalografi (eeg) :** beyindeki sinir hücreleri tarafından hem uyanıklık, hem de uyku halindeyken üretilen elektriksel faaliyetin kağıt üzerine beyin dalgaları halinde yazdırılmasıdır.

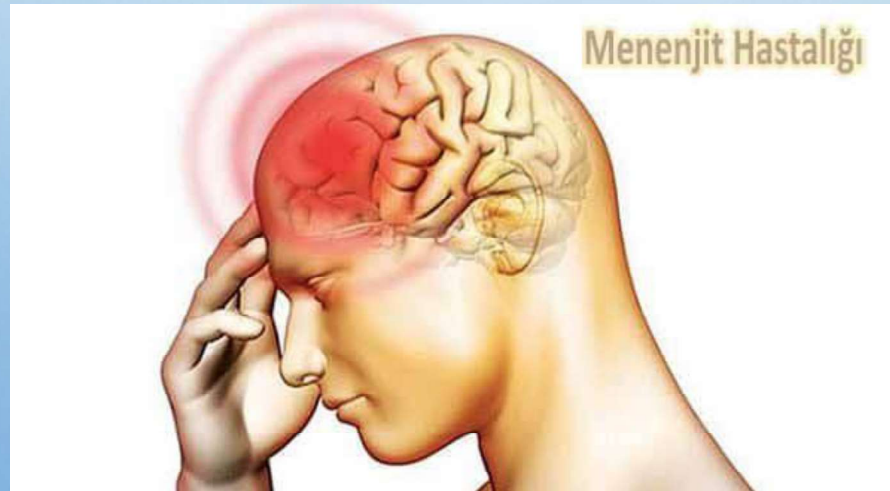
- **Bilgisayarlı tomografi:** seri kesitlerle röntgen ışınları kullanılarak yapılan radyolojik görüntüleme yöntemi.
- **Manyetik rezonans imaging (mri) :** manyetik alan yardımıyla beyin - omurilik gibi yumuşak dokuların görüntülenmesi
- **Myelografi :** omuriliğe kontrast madde verilerek çekilen omurilik röntgeni

SANTRAL VE PERİFERİK SİNİR SİSTEMİYLE İLGİLİ TANI TERİMLERİ

- **Mikrosefali:** başın normalden küçük olması.
- **Makrosefali:** başın normalden büyük olması.
- **Amnezi:** hafıza kaybı, unutkanlık.
- **Demans:** bunama

- **Ensefalitis(ensefalit) :** beyin iltihabı.
- **Meningitis (menenjit) :** beyin ve omurilik zarlarının iltihabı.
- **Neuritis (nörit):** sinir iltihabı

Plegia (pleji) : felç.

- Monopleji: bir ekstremitenin felç olması.
- Hemipleji: vücudun bir yarısını etkileyen felç.
- Quadripleji: dört ekstremitede görülen felç.
- Tetrapleji: dört ekstremitede görülen felç.
- Parapleji: iki bacağı tutan felç.

Parezi: kuvvetsizlik.

- Monoparezi: tek ekstremitede kuvvetsizlik.
- Hemiparezi: vücudun bir yarısında kuvvetsizlik.
- Paraparezi: iki bacakta kuvvetsizlik.
- Quadriparezi, tetraparezi: dört ekstremitede görülen kuvvetsizlik.

Monoplegia

Hemiplegia

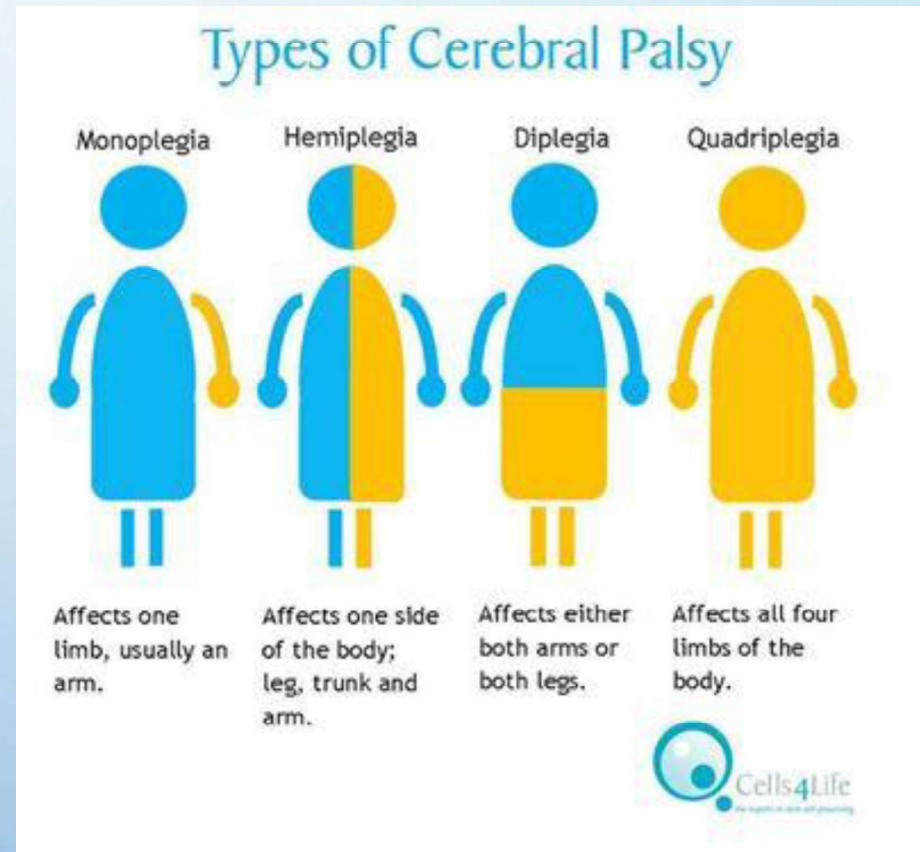

Paraplegia

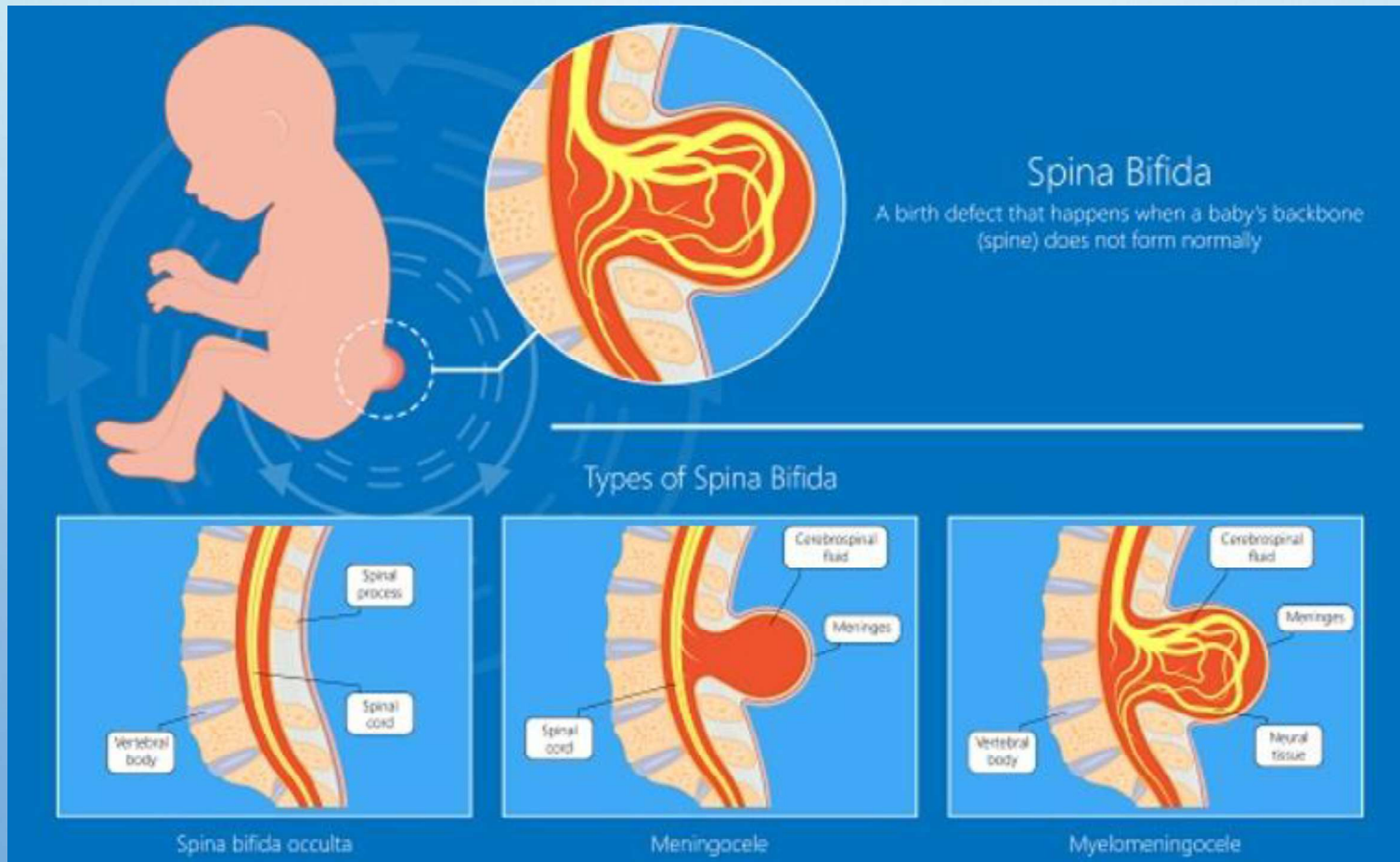

Tetraplegia

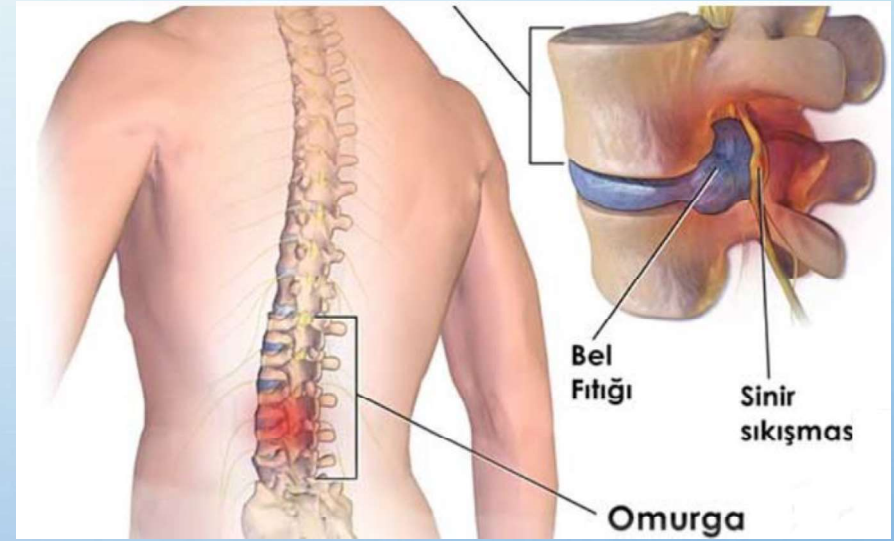
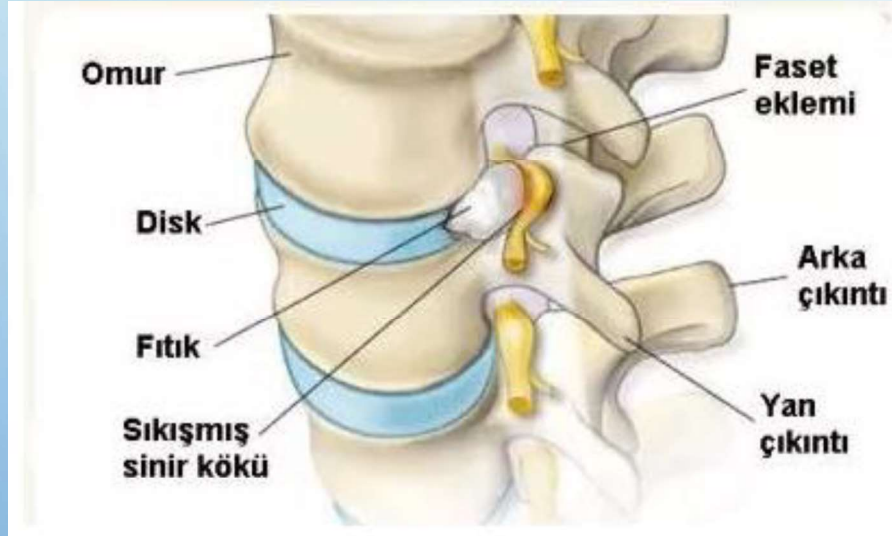
- **Cerebral palsy (serebral palsy):** beyin felci

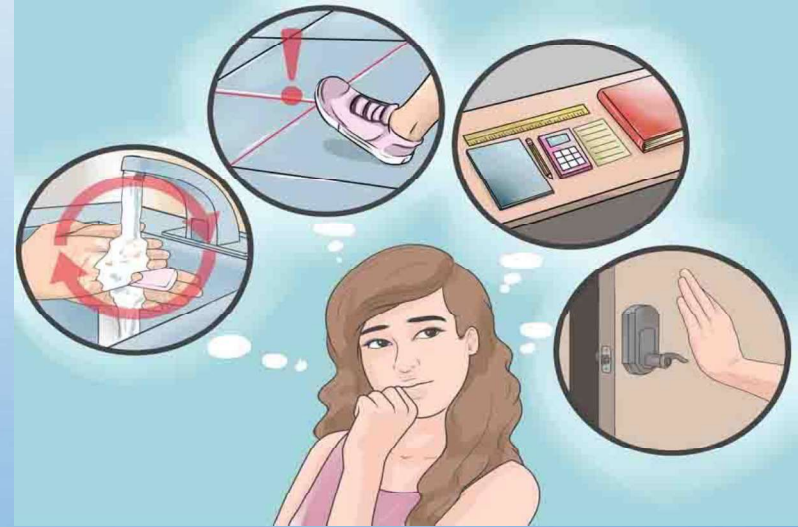
- **Spina bifida (spina bifida):** gelişim kusuruna bağlı omurgaların tam kapanmaması, ayırık veya açık omurga anlamına gelir.

- **Lomber disk hernisi: bel fıtığı.**
- **Servikal disk hernisi: boyun fıtığı.**

- **Obsesif-kompulsif bozukluk** : düşünce ve mantık düzeyinde ortaya çıkan, anlamsızlığı, gereksizliği, yersizliği, hasta tarafından kabul edilen, hastanın irade ve isteği dışında inatçı biçimde sürekli olarak yineleyen takıntılı düşünce ve davranışlar.

- **Depresyon:** (ruhsal çöküntü) üzüntü ve enerji azalması, yorgunluk ve umutsuzluk belirtilerinin olduğu bir duygu durum bozukluğudur.
- **İnsomnia.** Uykusuzluk.

SANTRAL VE PERİFERİK SİNİR SİSTEMİYLE İLGİLİ CERRAHİ TERİMLER

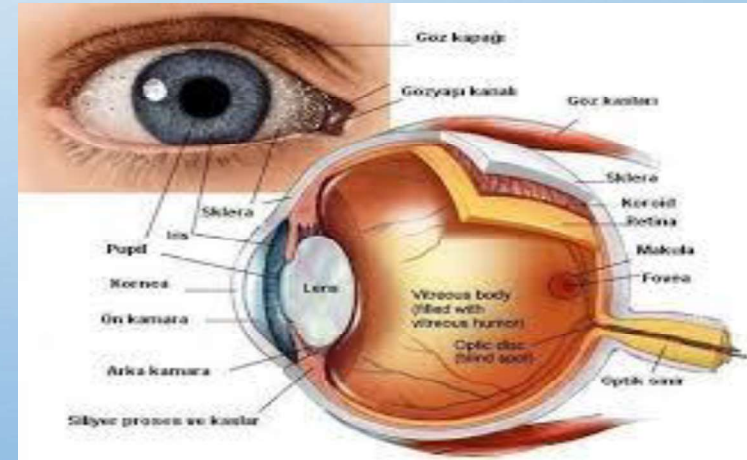
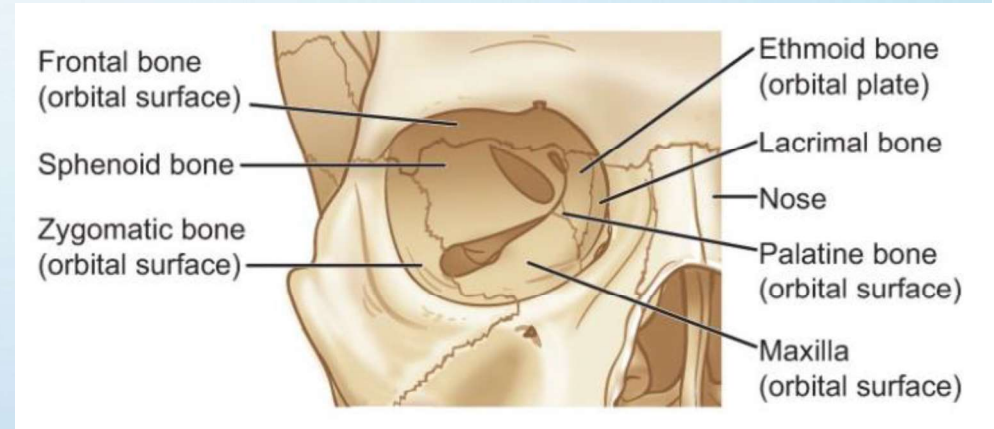
- **Kraniotomi:** kafatasının açılması
- **Nörotomy:** sinirin kesilmesi.
- **Ganglionektomi:** ganglionun ameliyatla alınması.
- **Cerrahi dekompresyon:** sinire baskı yapan oluşumun çıkarılması veya uzaklaştırılması.

DUYU ORGANLARI TERİMLERİ

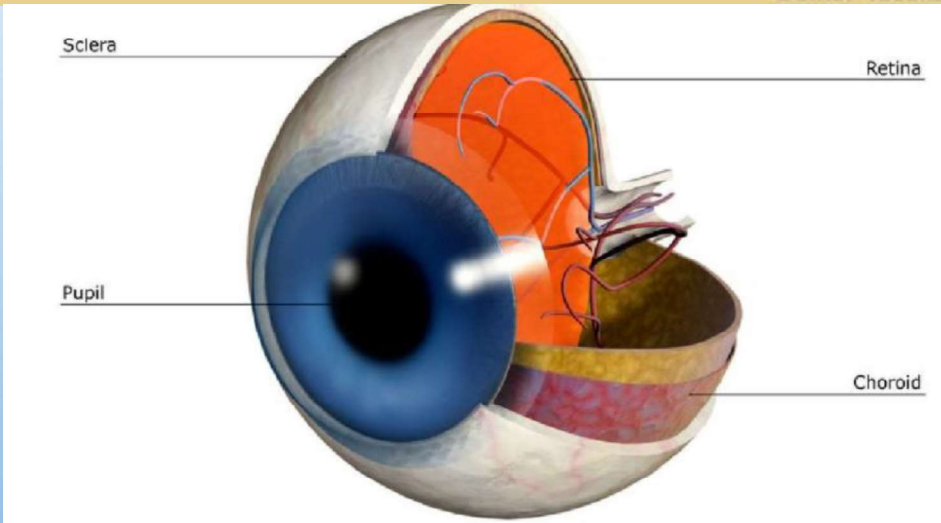
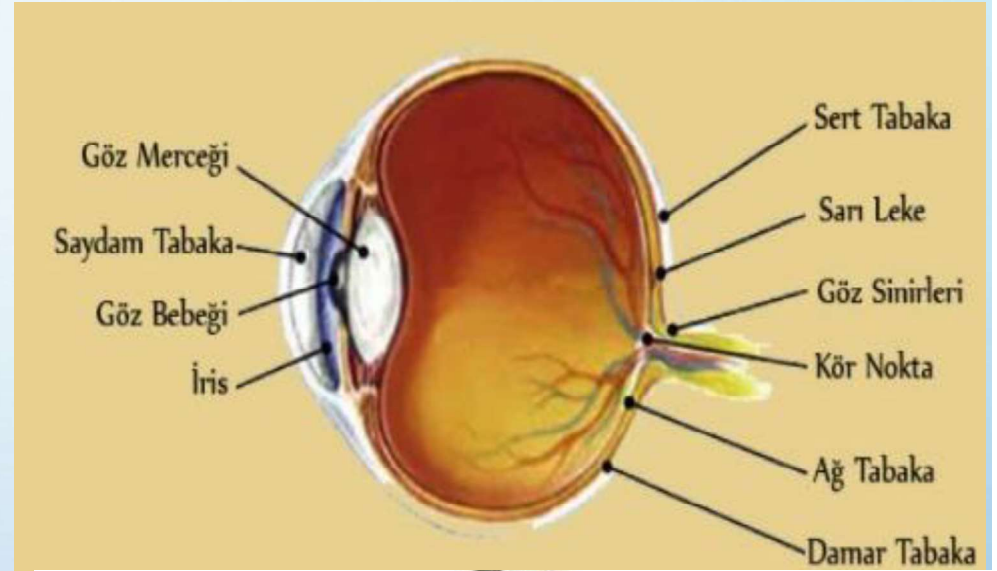
GÖZE İLİŞKİN TERİMLER

- **Orbita (orbita):** frontal kemikte bulunan sağlı solu , göz yuvalarının yerleştiği kemik boşluklarıdır.
- **Ophthalmos (oftalmos):** göz.
- **Oculus (okulus):** göz
- **Nervus opticus (nervus optikus):** optik sinir, görme siniri. 12 kafa çiftinden ikincisi.

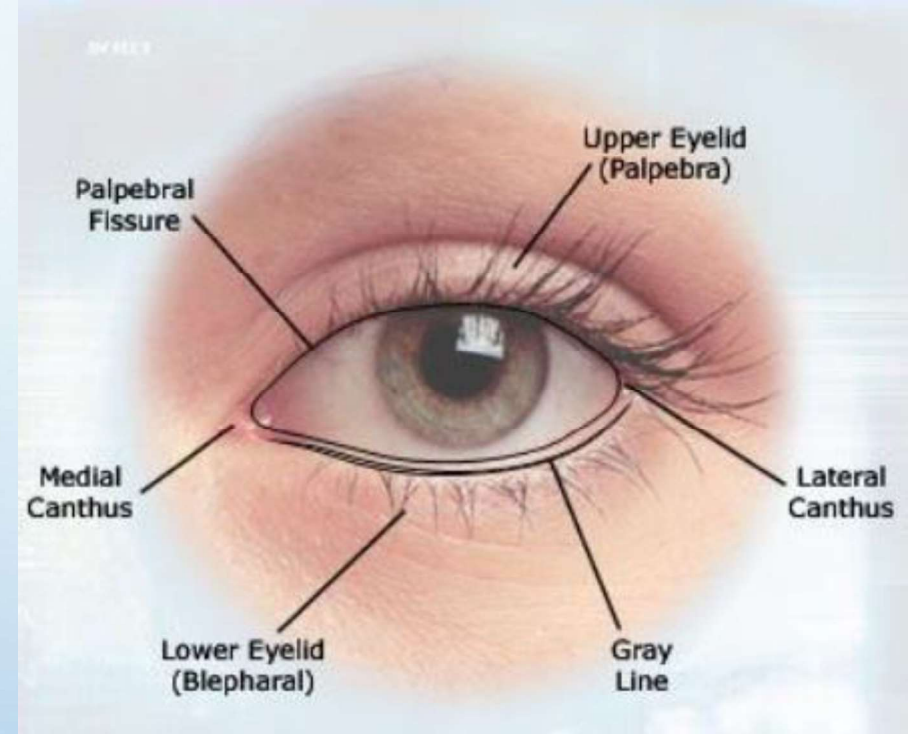

GÖZE İLİŞKİN TERİMLER

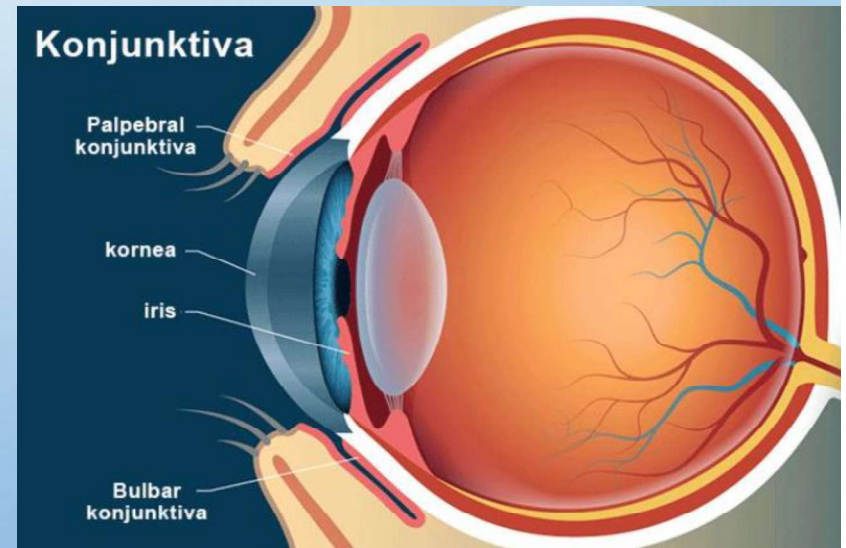
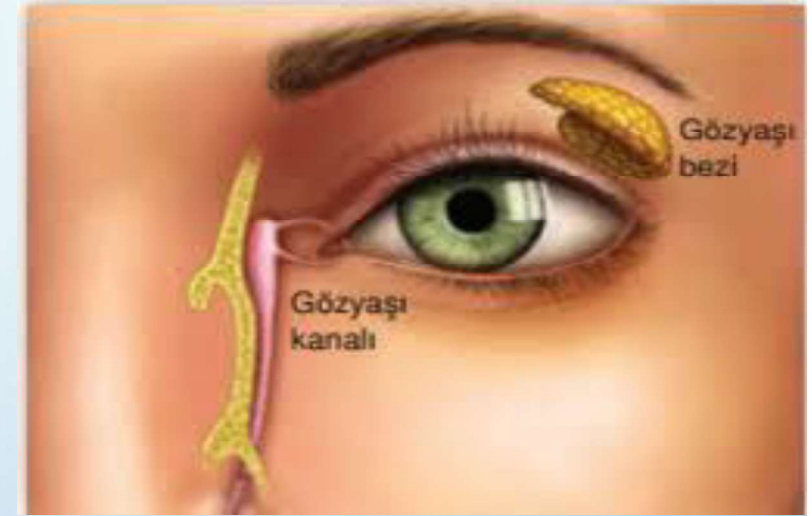
- Göz üç kısımdan oluşur
 - Sert tabaka (sklera)
 - Damar tabakası (koroid)
 - Ağ tabakası (retina)
- **Sclera(sklera):** göz küresinin en dış kısmını saran, beyaz renkli sert ve koruyucu bir tabakadır.
- **Koroid:** sert tabakanın altında bulunur. Kan damarlarından zengindir.
- **Retina:** göz küresinin en iç kısmını oluşturan tabakadır.

- **İris:** gözün renkli kısmıdır.
- **Pupilla:** göz bebeği (irisin ortasında bulunan delik)
- **Lens(lens):**mercek. Söbe şekli olan elastik yapılı bir oluşumdur. Göze gelen ışıkları toplayamaya yarar.
- **Palpebra(palpebra):**göz kapağı.
- **Blepharon(blefaron):**göz kapağı.

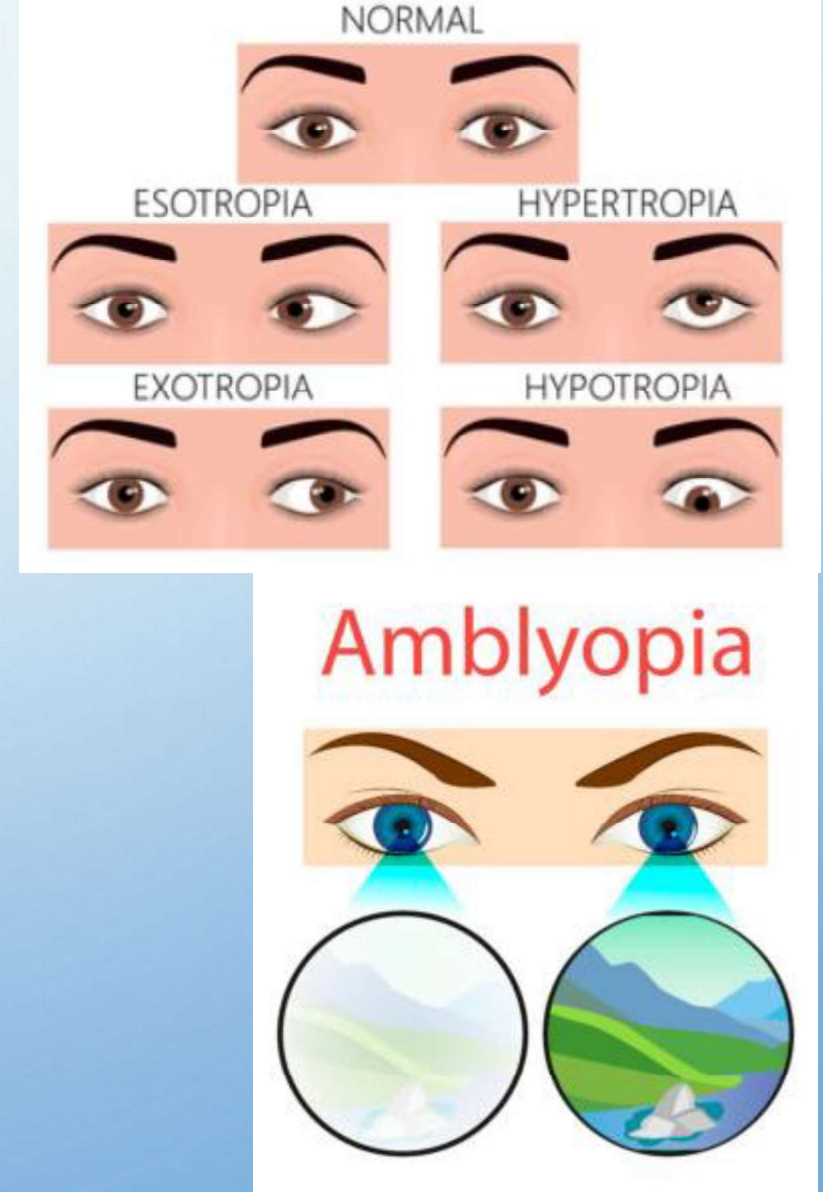

- **Gl.Lacrimalis(gl.Lakrimalis):** lakrimal bez. Göz yaşı bezi.
- **Conjunctiva(konjunktiva):** göz kapaklarının korneaya bakan yüzlerini kaplayan müköz katman. Çok katlı prizmatik epitelle döşelidir.
- **Photo(foto):** ışık.

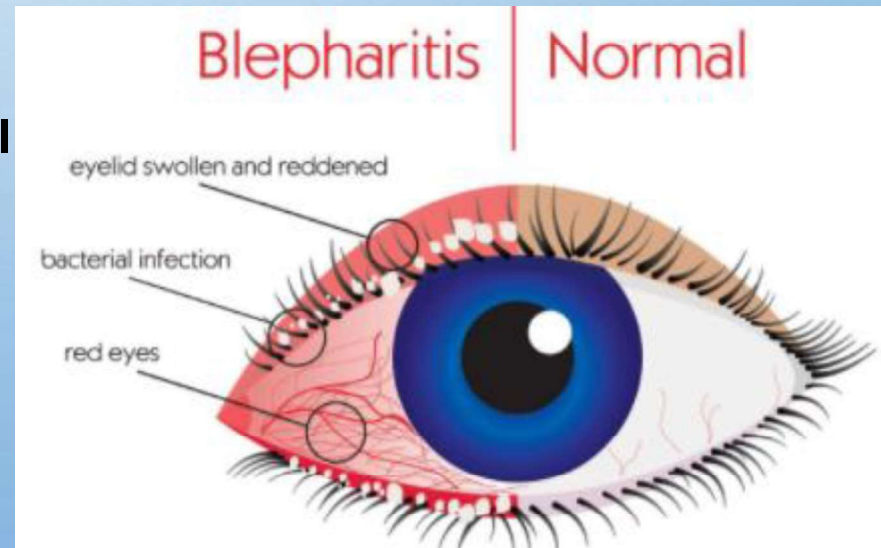
SEMPATOM TERİMLERİ

- **Photophobia(fotofobi):**ışıkta rahatsız olma.
- **Nystagmus(nistagmus):**gözlerin yatay , dikey yada daire çizecek biçimde ritmik biçimde titreşmesi.
- **Strabismus:** şaşılık. Gözlerden birinin diğerine paralel olmaktan sapması
- **Diplopia(diplopi):**çift görme.
- **Amblyopia (ambliyopi):**görme keskinliğinin azalması. Bulanık görme.

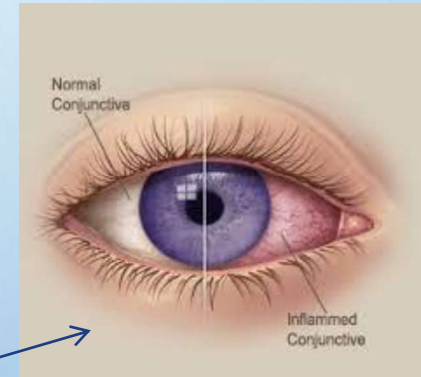
TANI TERİMLERİ

- **Ophthalmoplegia(oftalmopleji):** gözün en dış katmanında görülen felçler.
- **Ptozis:** sinir harabiyetine bağlı olarak üst göz kapağının düşmesi
- **Hipermetrop:** yakını görememe
- **Miyop:** uzağı görememe
- **Anopi:** görme yetisinin bozulması
- **Blepharitis(blefarit):** göz kapağı kenarlarının iltihaplanması.

SEMPATOM TERİMLERİ

- **Astigmatizm:** göz merceğinin gelen ışınları düzenli kıramadığı için ışınlar bir noktada toplanamaz ve görüntü bulanık olur.
- **Renk körlüğü:** genetik bir bozukluk sonucu bazı renklerin ayırt edilememesi.
- **Catarac(katarakt):** göz merceğinin opaklaşmasıdır
conjunctivitis(konjunktivit): konjunktivanın iltihaplanması.
- **Panophthalmitis(panoftalmit):** gözün her üç tabakasını da tutan ve genellikle tam tahribatla sonuçlanan irinli bir iltihaplanma.

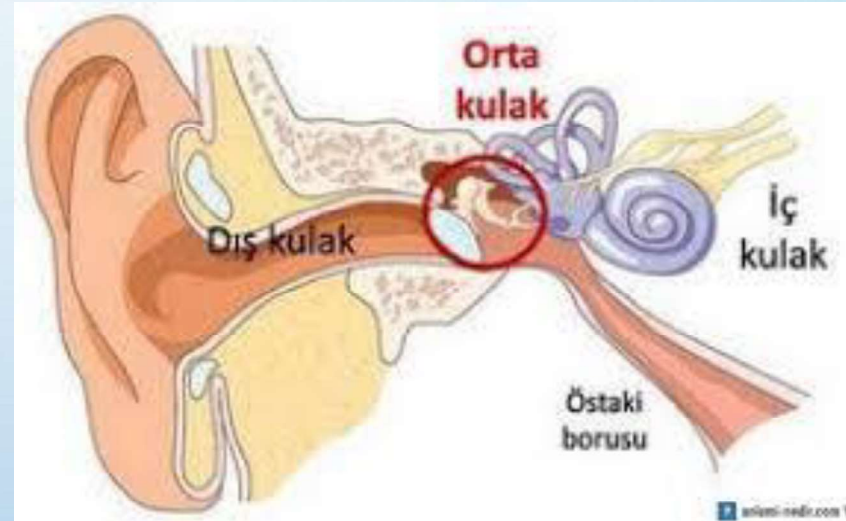

AMELİYAT TERİMLERİ

- **Cornea transplantation(kornea transplantasyonu):** işlevsiz olan korneanın çıkarılarak başka bir insandan alınan korneanın implante edilmesi.
- **Kerectomy(kerektomi):**korneanın kısmen çıkarılması.
- **Blepharoplasty(blefaroplasti):**göz kapağı üzerinde herhangi bir şekil bozukluğunu düzeltmek amacıyla yapılan estetik ameliyat.

KULAK

- **Auris:** kulak
- **Oto,otikos(oto,otikos):**kulak
- İşitme ve denge organıdır.
- 3 bölümden oluşur:
 - Auris externa (dış kulak)
 - Auris media (orta kulak)
 - Auris interna (iç kulak)

1- Auris externa: dış kulak

- Kulak kepçesi (auricula): ses titreşimlerini toplamaya yarar
- Dış kulak yolu (meatus acusticus externa): sesleri yoğunlaştırıp toplar.

Membrana tympanica(membrana timpanika): timpanik zar. Kulak zarı. Dış kulak ile orta kulak arasında bulunur.

2- **Auris media:** orta kulak

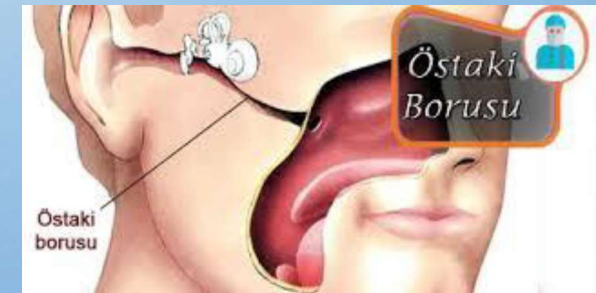
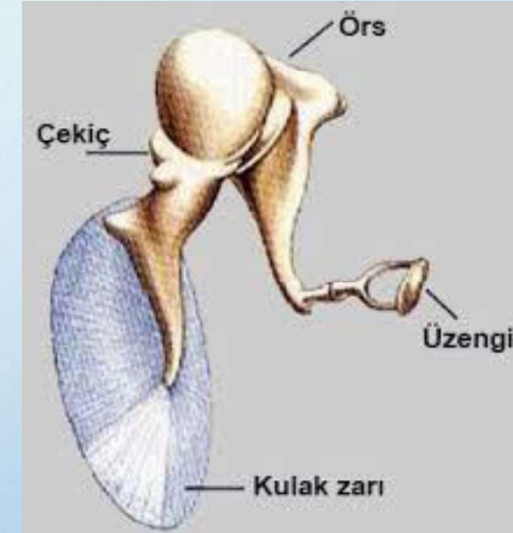
Kulak zarı ile iç kulak arasında yerleşmiş bir boşluktur. Ses dalgalarının iç kulağa iletilmesinde sağlar

Orta kulakta, zardan itibaren:

- Malleus (çekiç)
- Incus (örs)
- Stapes (özengi)

Birbiriyle bağlantılı 3 kemikçik, ses titreşimlerini iç kulağa yansıtırlar.

- **Tuba auditiva:** orta kulak boşluğu ile yutak arasında uzanan boru. Östaki borusu

3-iç kulak

- Ses ve denge duyula ilgili özel hücreler yer alır.
- 2 kısımdır:
 - Kemik labirent (labyrinthus osseus)
 - zar labirent (labyrinthus membraceus)

Kemik labirent:

- **Cochlea(koklea):** iç kulakta işitme duyusunu alan kısım.
- **Vestibulum:** iç kulakta dengeyle ilgili kısım.
- **Canalis semicircularis:** yarım daire kanalları
- **Acusticus (akustikus):** işitme siniri.

SEMPATOM TERİMLERİ

Tinnitus: kulak çınlaması.

Otalgia(otalji): kulak ağrısı.

Otorrhea(otore): kulak akıntısı.

Otorrhagia(otoraji): kulak kanaması, kulaktan kan gelmesi.

TANI TERİMLERİ

- **Otitis externa(otitis eksterna):**dış kulak iltihabı
- **Otitis media:** orta kulak iltihabı.
- **Myringitis,tympanitis(mirinjit timpanit):**kulak zarı iltihabı.
- **Otitis interna(otitis interna) :** iç kulak iltihabı.
- **Anacusis(anakuzi):** sağırılık işitme kaybı.
- **Vertigo:** baş dönmesi

AMELİYAT TERİMLERİ

- **Otoplasty(otoplasti):**dış kulağın plastik ameliyatı.
- **Tympanostomy(timpanostomi):**timpanik boşluğun bir tüp aracılığı ile dış kulağa açılması

DERİ TERİMLERİ

Cutis, tegument, pella (kutis):deri

Epidermis (epidermis):üst deri. Derinin en dış katmanıdır. Çok katlı yassı epitel hücrelerinden yapılmıştır.

Dermis (dermis):epidermisin altındaki sıkı bağ dokudan yapılmış kattır. Alt deri. Deri anlamında da kullanıldığı durumlar vardır.

Hypodermis (hipodermis):deri altı katı.

Pili (pili):kıllar

Folliculus pili (follikulus pili):kıl kökü. Dermis katmanının da bulunur.

DERİ TERİMLERİ

Unguis(unguis):tırnak.

Onyx(oniks):tırnak.

Gl.Sebacea(gl.Sebasea):deri ve yağ bezleri.

Gl.Sudorifer(gl.Sudorifer):sudorifer bez.

Deri ve ter bezleri.

SEMPATOM TERİMLERİ

- **Depigmnetation (depigmentasyon):** deriye rengini veren maddenin kısmen yada tamamen kaybolması.
- **Hyperpigmentation (hiperpigmentasyon):** deriye rengini veren maddenin fazla bulunması.
- **Erosion (erozyon):** epidermisin kısmen veya tamamen kaybı.
- **Ulcer (ülser):** epidermisin ve en azından dermisin bir kısmının kaybı.
- **Nodule (nodül):** ele gelen deride kabarıklık yapabilen yada yapmayan yuvarlak sert kitle.

SEMPTOM TERİMLERİ

- **Ekimoz:** kan damarlarının yırtılmasından dolayı deri altında kan toplanması, deri renginin morarması, çürük, ezik
- **Hematom:** dokuda kan toplanması nedeniyle oluşan şişlik
- **Dekübitis:** uzun süreli yatan hastalarda baskı sonucu oluşan yara, yatak yarası
dermatit: deri iltihabı
- **Eritem:** derinin kızamıklığı
- **Petechiae(peteşi):** deri altında oluşan küçük nokta şeklinde kırmızı morumsu kan lekeleri.

SEMPATOM TERİMLERİ

- **Vesicule (vezikül):** çapı 5mm'den küçük, çevresi kesin belirli içerisinde seröz sıvı bulunan lezyon.
- **Bulla (bül):** çapı 5mm'den büyük vezikül.
- **Pustula (püstül):** içerisinde irin bulunan yüzeysel, kabarık bir lezyon.

TANI TERİMLERİ

- **Vitiligo:** deri üzerinde melanin kaybına bağlı süt beyazı lekeler
- **Psöriazis:** sedef hastalığı →
- **Urticaria ( rtiker):** deri üzerinde şiddetli kaşıntı ve yanma hissinin eşlik ettiği pembemsi kırmızı kabartılar oluşması ile belirgin alerjik durum.
- **Eczema (ekzema):** kaşıntılı deri iltihabı. →

TANI TERİMLERİ

- **Dermatitis (dermatit):** derinin yüzeysel yangısı.
- **Atopyc dermatitis (atopikdermatit):** derinin kronik, kaşıntılı yüzeysel bir iltihabı. Genellikle alerjik yapılı insanlarda görülür.
- **Albinizm:** deri, saç veya retinanın doğuştan beyaz renk göstermesi
- **Alopesia (alopesi):** kellik, saçların dökülmesi.
- **Scabiazis (skabiyazis):** uyuz.

AMELİYAT TERİMLERİ

Dermatoplasty (dermatoplasti): cildin bir yerini tamir için vücudun başka bir yerinden bir cilt parçası kesip bu yere yapıştırma ameliyatı.

Dermatome (dermatom): greft olarak hazırlanmak üzere çeşitli kalınlıkta deri plakları kesebilen araç.

Curettage (küretaj): derideki yüzeysel lezyonların deri küretiyle alınması.